

Ukens sjokk

Professor Beate Sjøfjell under Universitetet i Oslos seminar om eierskap. FOTO: IVÁN KVERME

Professor dr. juris Beate Sjøfjell hadde en dårlig nyhet for oss denne uken. På et seminar ved Det juridiske fakultet på Universitetet i Oslo kunne hun fortelle oss og andre tilhørere (studenter, advokater og professorer) at vi ikke eier Hegnar Media. Ifølge professoren eier vi kanskje et aksjebrev, en innføring i en aksjebok eller en konto i Verdipapirsentralen (VPS), men selskapet Hegnar Media eier vi ikke.

Professor Sjøfjell mener åpenbart at jorden er flat.

Den teorien hun har viklet seg inn i, og som har fått mange fremtredende advokater og professorer til å protestere, er basert på en kortslutning. Sjøfjell påpeker at det er selskapet man tror man eier, som eier aktivapostene, og aksjonæren har ikke ansvaret for selskapets gjeld (det begrensede ansvaret for aksjonæren).

Erasmus Montanus (satire over akademisk affektasjon og formalistisk lærdom).

I Finansavisen i går skrev professor Sjøfjell følgende: Det ville være givende om den videre debatten kunne forklare hvorfor det er så viktig for noen at aksjeeiere skal kalles for eiere av selskaper.

Det er viktig fordi vi faktisk eier Hegnar Media (og en del andre selskaper).

Professor dr. juris Beate Sjøfjell har rett i at vi, som aksjonær, ikke direkte eier selskapets eiendeler, og heller ikke har ansvaret for selskapets gjeld, men hele tiden eier vi faktisk selskapets egenkapital. Den er vår. Vi kan hente den ut ved tilbakebetaling (helt eller delvis), vi kan få utbytte og vi kan selge den. Vi råder over egenkapitalen.

Hegnar Media er ikke eierløst. Det er heller ikke en stiftelse hvor eierskapet er tapt og formålet, på en måte, «eier» stiftelsen.

Professor Sjøfjell avslører sin uforstand ved det følgende retoriske spørsmål: «Ønsker man å bli anerkjent som selskapseier i gode dager, samtidig som man som aksjonær kan fortsette å slippe å ta ansvaret som en eier ville hatt i onde dager?»

Poenget er at aksjonæren, som eier, er med både i gode og onde

dager. Det vises i egenkapitalen, som kan gå opp og ned.

Professor Sjøfjell snakker hele tiden om opprinnelig innskutt kapital, som hun mener man som aksjonær kan se langt etter, men hun har åpenbart ikke fått med seg at det aksjonæren virkelig eier, hele tiden, er egenkapitalen. Ingen andre eier den eller kan råde over den.

Derfor er selvfølgelig «eier» en hensiktsmessig betegnelse. Den angir hvem som eier selskapets egenkapital, og da eier man også selskapet.

Skattemyndighetene ser det også slik. Det er aksjonærene, som eiere, som må betale formuesskatt basert på sitt eierskap. Ingen slipper unna. Gjelder det børsnoterte selskaper får aksjeeieren formuen basert på børskursen, og gjelder det ikke-børsnoterte selskaper, blir det (etter spesielle regler) verdianslag basert på egenkapitalen (enten den er lavere eller høyere enn innskutt kapital).

Det blir absurd når professor Sjøfjell mener at aksjonærene ikke eier selskapene, mens myndighetene beskatter aksjonærene som eiere.

For aksjonærene er det viktig å være eier, for å kunne råde over verdiene (egenkapitalen), og for myndighetene er det viktig å finne eierne for å beskatte dem.

Vi eier (fortsatt) Hegnar Media, og slik ser også skattemyndighetene det.

Professor Beate Sjøfjell snakker om «eierskapsmyten». Hun tror jorden er flat.

Det lover ikke godt for kommende generasjoner jusstudenter ved Universitetet i Oslo.

Se også debattseksjonen på side 30.

Professor Sjøfjell mener åpenbart at jorden er flat

TRYGVE HEGNAR
ANSVARLIG REDAKTØR

